

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың
Ғылыми-әдістемелік кеңесінің
«__22__» __06__ 2020 ж. мәжілісінің
№ 6_ хаттамасымен бекітілген
Оқу ісі жөніндегі проректор
Хикметов А.К.

**«8D02209-ШЫҒЫСТАНУ (ТАРИХИ БАҒЫТ)» МАМАНДЫҒЫ БОЙЫНША
PhD ДОКТОРАНТУРАҒА ТҮСУШІЛЕРГЕ АРНАЛҒАН МАМАНДЫҚ БОЙЫНША
ТҮСУ ЕМТИХАНЫНЫҢ БАҒДАРЛАМАСЫ**

АЛМАТЫ 2020

Бағдарлама «8D02209-Шығыстану» мамандығы бойынша Мемлекеттік жалпы білім беру стандартына сәйкес жасалған. Бағдарламаны құрастырушылар: т.ғ.д. Алдабек Н.А., филол.ғ.к., филол.ғ.д. Надирова Г.Е., филол.ғ.к., доцент Қалиева Ш.С., филол.ғ.к., доцент Көптілеуова Д.Т.

Бағдарлама кафедралар мәжілісінде
қарастырылған 16.06.2020 ж. № 38 хаттама
Таяу Шығыс және Оңтүстік Азия
кафедрасының меңгерушісі _____ П.М. Сүлейменов

Факультеттің әдістемелік бюросында мақұлданған
18.06.2020 ж. №10 хаттама
Әдістемелік бюро төрайымы _____ А.Т. Абуова

Ғылыми кеңес мәжілісінде бекітілген
19.06.2020 ж. №10 хаттама
Ғылыми кеңес төрағасы,
факультет деканы _____ Ы.М.Палтөре

МАЗМҰНЫ

1. Мамандық бойынша түсу емтиханының мақсаттары мен міндеттері

Оқуға түсу емтихандарының бағдарламасы «Академиялық мақсаттарға арналған шығыс тілі», «Шығыс елдеріндегі қазіргі тарихи үрдістер», «Шығыс өркениетіндегі дәстүршілдік және жаңашылдық» пәндері бойынша докторды дайындаудағы негізгі білім беру бағдарламасының минимум мазмұнын есепке ала отырып жасалған.

«Шығыстану» мамандығы бойынша докторантураға түсу емтиханының мақсаты магистратурада оқу барысында жинақтаған білім қорын анықтау болып табылады. Сондай-ақ докторантураға түсуге талапкердің PhD білім беру бағдарламасын оқу барысында қалыптасатын арнайы біліктілікті табысты меңгеруге қажетті жалпы біліктілігінің сай екенін бағалау болып табылады.

Емтихан міндеттері мынада:

- ақпаратты синтездей алу және нақтылауға, танып таңдауға, іздеуге деген болашақ докторанттардың қабілеті мен дайындығын бағалау;
- оқуға түсушілердің магистрлік білім беру бағдарламасындағы оқу пәнін ұғынғанын бағалау;
- оқуға түсушінің қазіргі ақпараттық қорларды оқу барысында қолдана алу дайындығын бағалау;
- PhD білім беру бағдарламасы бойынша оқуға түсушінің оқуға деген ынта-жігерін, талабын анықтау.

Бұл үшін оқуға түсушілер өздерінің шығыс тілінің негізгі курс теориясына қатысты білімдерін, әр түрлі тақырып бойынша ауызша және жазбаша қатынас деңгейіндегі тілді практикалық тұрғыда қолдану машықтарын көрсетулері керек. Оқитын ел тарихының даму заңдылықтарын; оқитын елдің әлеуметтік-экономикалық және саяси дамуын; Шығыс елдері қоғамдарының әлеуметтік-экономикалық, мәдени және саяси салалардағы біршама өзгерістермен сипатталатын дамуына жаһандану үдерісінің тигізген ықпалын; Шығыс елдерінің дүниежүзілік шаруашылық-саяси жүйесіне интеграциялану кезеңіндегі бұл елдердің тарихындағы іргелі мәселелері жайында білулері қажет.

Бағдарламаның мазмұны мен құрылымы шығыс тілін меңгерудің классикалық схемасы есепке алына отырып жасалған: біртұтастық пен сабақтастық, бөлімдердің өзара қарым-қатынасы, дара құбылыстарын және ерекшеліктерін жүйелеу. Бағдарлама оқуға түсушінің оқитын шығыс тілімен байланысты елге ерекше көңіл бөле отырып, шығыс қоғамдары мен мемлекеттерінің ерекшеліктері бойынша, діни даму, халықтың саяси санасы, саяси институттар, саяси партиялар, сыртқы саясат, экономика, мәдениет т.с. бағыттары бойынша білім деңгейін анықтау мақсатында құрастырылған.

2. PhD докторантураға түсуші тұлғалардың даярлық деңгейлеріне қойылатын талаптар

Докторантураға түсуші магистрлерді дайындау деңгейіне сай жалпы кәсіби және жалпы мәдени біліктілікке ие болуы керек, атап айтқанда:

- Ойлау мәдениетіне ие болуы, жалпылауға, талдауға, ақпаратты қабылдауға, мақсатты қойып, оған жету жолдарын таңдауға қабілетті болуы тиіс;
- ауызша және жазбаша сөзді логикалық тұрғыда дұрыс, дәлелді және анық құра біледі;
- өзін-өзі дамытуға, шеберлігі мен квалификациясын жетілдіруге ұмтылады;
- болашақ мамандығының мәнділігін жете ұғынады, кәсіби қызметін орындауға деген ынта-жігері жоғары;

Докторантураға түсу үшін үміткерлер келесі мамандықтар бойынша академиялық магистр дәрежесі болу қажет: 7M02217 - Шығыстану; 7M02310- Шетел филологиясы (шығыс тілін білу міндетті); 7M02302 – Аударма ісі (шығыс тілін білу міндетті); 7M03114 – Аймақтану (шығыс тілін білу міндетті);

Докторантураға түсуші шығыс тілінен және Шығыс елдерінің тарихынан магистр деңгейіне сай көлемде білімге, біліктілік және машыққа ие болуы тиіс.

Шығыс тілінің орфографиялық, орфоэпикалық, лексикалық, грамматикалық және стилистикалық норма біліміне ие болу. Лингвистикалық, әлеуметтік мәдени және прагматикалық жақтарын қамтыған сөз коммуникациясының әр түрлі саласында коммуникативті қызметті іс жүзінде атқара білу. Практика жүзінде сөйлеудің негізгі сөз формаларын қолдана білу: баяндау, сипаттау, пайымдау, монолог, диалог. Сөйлеу мәдениетін және сөйлеу этикетіне қатысты білімге ие болу. Шығыс елдері тарихына, оқитын ел тарихына қатысты білімге ие; оқитын елдің саяси жүйесіне, әлеуметтік-экономикалық құрылысына қатысты сұрақтарға жауап бере алады. Болашақ докторанттар шығыс қоғамдарының даму ерекшеліктерін және олардың іргелі мәселелерін терең түсінулері керек. Бұл аумақты және іргелі шығыстанушылық білім берудің негіздерінің бірі болып табылады.

Емтиханның нысаны – құрамалы жазбаша-ауызша емтихан. Емтихан тапсыратын үміткерлер, емтихан билетіндегі сұрақтарға байланысты өз жауаптарын - жауап беру парақтарына жазады, ал емтихан комиссиясына ауызша жауап береді. Апелляцияға берілген жағдайда, қарастырудың негізі - жауап беру парақтары болып табылады.

3. Білім беру бағдарламасының пререквизиттері

- Академиялық мақсаттарға арналған шығыс тілі (5 кредит)
- Шығыс елдеріндегі қазіргі тарихи үрдістер (5 кредит)
- Шығыс өркениетіндегі дәстүршілдік және жаңашылдық (3 кредит)

4. Емтихан тақырыптарының тізімі

«АКАДЕМИЯЛЫҚ МАҚСАТТАРҒА АРНАЛҒАН ШЫҒЫС ТІЛІ» пәні

Академиялық қатынас.

Академиялық қатынас түсінігі. Оқу және ғылыми академиялық ортадағы сипаты: жіберуші, қабылдап алушы, мәтін/дискурс, коммуникация контексті, коммуникация нәтижесі.

Коммуниканттар сипаттамасы.

Коммуниканттардың тұлғалық сипаттамасы. Автордың ұстанымы, көзқарасы, мақсаты. Адресат факторы.

Ғылыми ауызекі түрдегі қатынастың спецификасы.

Мақсаты. Мазмұны, құрылымы мен композициясы. Тілдік шығарма. Сындық талдау мен аргумент келтіру тәсілдері.

Ғылыми жазба түрдегі қатынастың спецификасы.

Мақсаты. Мазмұны, құрылымы мен композициясы. Тілдік шығарма. Сындық талдау мен аргумент келтіру тәсілдері.

Ғылыми стиль.

Ғылыми мәтіннің/дискурстың ерекшелігі. Аналитикалық шығармалардың жанрлық түрлері. Ғылыми тіл мәдениеті. Академиялық ортадағы тілдік этикеттің ұлттық-мәдени спецификасы.

Ғылыми тіл мәдениеті.

Ғылыми тілдің жалпы сипаты. Ғылыми қатынас пен ғылыми тілдің жалпы сипаттамасы. Академиялық ортадағы ұлттық-мәдени ерекшелік.

Шығыс тіліндегі ғылыми жазба мәтін.

Ғылыми жазба стилдің жалпы сипаттамасы және ерекшелігі. Шығыс тіліндегі ғылыми стилдің орны мен рөлі.

Ғылыми тілдің негізгі стилдік түрлері және ғылыми мәтіннің жанрлары.

Ғылыми жазба тілдің негізгі төрт стилдік түрлері. Ғылыми мәтін авторының стратегиясы мен тактикасы.

Аналитикалық шығармалардың тілдік ерекшеліктері.

Ғылыми терминология. Активтік және пассивтік конструкциялар. Лексикалық және синтакстік параллелизм. Стилистикалық тәсілдер. Мазмұндау түрі.

Тілдік аналитикалық жұмыстарды дайындау кезеңдері.

Жоспарлау. Жоба үлгісін дайындау. Алғашқы нұсқасын даярлау. Қорытынды / соңғы нұсқасын даярлау.

Академиялық оқу.

Мәтіндер типологиясы. Ақпарат көздері. Ақпаратты жинау, өңдеу тәсілдері. Алынған ақпаратты сапалы және сандық тұрғыда қолдану.

Академиялық хат.

Жазба аналитикалық шығармалар/жұмыстар түрлері: эссе, реферат, аннотация, баяндама, курстық/диплом жұмысы. Тілдік құралдарды қолдану.

Академиялық қатынастың ауызша түрі.

Ауызша аналитикалық жұмыстардың түрлері: презентациялық көрсетілім, ғылыми хабарлама, баяндама, талқылау, диспут. Вербалдық және вербалдық емес компоненттерді қолдану спецификасы.

Шығыс тіліндегі ғылыми мәтінді техникалық реттеу.

Орфография, пунктуация, аббревиатуралар, цитаталар келтіру, сілтемелер, қосымшалар, библиография. Техникалық реттеуде компьютерлік технологияларды қолдану.

Шығыс тілінде филология бағытында ғылыми зерттеулер жүргізудің тәсілдері мен әдістемесі.

Зерттеу жүргізудің тәсілдері мен әдістерін таңдау. Теориялық тәсілді қолдану. Эмпирикалық тәсілді қолдану.

Ғылыми тіл лексикасы.

Ғылыми термин. Жалпы ғылыми сөздер. Ғылым тіліне қойылатын талаптар. Жалпылама қолданылатын ғылыми лексика. Жалпы лексика. Терминология.

Ғылыми мәтінді аудару.

Ғылыми мәтінді қытай тілінен аударудың қиындықтары. Ғылыми мәтінді қытай тіліне аударудың қиындықтары. Аудармада қолданылатын арнайы тілдік грамматикалық ерекшеліктер.

Түпнұсқа шығыс тілінде ғылыми мәліметтерді жинау әдісі.

Түпнұсқа шығыс тілінде ғылыми мәліметтерді жинау әдістері мен тәсілдері. Шығыс тілінің құрылымдық ерекшеліктері.

«ШЫҒЫС ЕЛДЕРІНДЕГІ ҚАЗІРГІ ТАРИХИ ҮРДІСТЕР» пәні

1. Шығыс елдеріндегі қазіргі тарихи үрдістері жайлы ғылымның пәні мен нысаны туралы түсінік. Аталған проблемалардың қазіргі заманғы историографиясы (тарихнамасы). Тарихи ғылымдар аясында мемлекет және қоғам туралы түсінік. Мемлекет терминінің - дәстүрлі қоғамдарға қатысты түсінігі. Қазіргі заманғы шығыс қоғамының негізгі қасиеттері. Дәстүрлі қоғам дамуының шегі. Шығыс қоғамындағы дара тұлғаның ролі. Ұрпақтан ұрпаққа берілетін билік және оның саяси даму шеңберіндегі ролі. Әлемдік саяси процестер (жаһандану, демократизация, интеграция және аймақтану) және Шығыс елдері. Әлемдік саясаттағы исламның алатын орны мен ролі, араб-мұсылман әлеміндегі демократия мәселелері, Шығыстағы саяси процестердің ерекшеліктері, заманауи қақтығыстар мен этникалық факторлардың ролі.

2. Жаһандану аясындағы Шығыс Азиядағы халықаралық қатынастар. Қытайдың жаңа ролі. Тайвань мәселесі. 1996 ж. Тайваньдық шағын-кризис. Гонконг мәселесінің шешілуі. Оңтүстік Қытай теңізі аймағындағы аймақтық даулы мәселелер. АҚШ пен Жапония одағының дамуы.

3. Әлемдік саясаттағы исламның алатын орны. «Исламдық фактор» түсінігі. Исламдық фактордың басқа елдердің ішкі процестеріне әсері. Интеграциялық процестер ислам әлемінде. Исламдық фактордың халықаралық процестерге әсері. Исламдық саяси ұйымдар. Ислам және демократия. Ислам әлемінің секуляризмге қатысы.

4. «Ислам конференциясы: тарихы және қазіргі келбеті» ұйымы. Ислам конференциясының (ОИК) құрылуы. Ұйымның құрылымы. Исламдық даму банкысының құрылуы (ИДБ). Саммиттер және ұйымның келісімшарттары. Түркия, Египет, Иран, Пәкістан, Бангладеш, Малайзия, Индонезия, Нигерия құрамындағы «Үлкен исламдық сегіздіктің» құрылуы. Ұйымның ислам әлемінде алатын орны. ОИК және оның даму болашағы.

5. Ғасырлар көкжиегіндегі ислам елдері. Ислам және мұсылман әлемінің даму келешегі. Роль ислама в политике. Биоплярлы жүйе аясындағы ислам елдері саясатының қалыптасуы мен дамуы.

6. Араб елдерінің ішкі саясат бағытының қалыптасуына исламның әсері. Таяу Шығыстағы қақтығыстар және ислам мемлекеттерінің ұстанымдары. Парсы шығанағы елдерінің ішкі саяси бағыты. Магриб және Солтүстік Африка елдерінің саясатының қалыптасуы мен дамуы.

7. Араб-мұсылман елдері әлеміндегі демократия мәселелері. Ислам және демократия. Либерализм концепциясының және демократиялық қатынас түсінігі. Демократиялық аймақтық плюрализм. Демократияға қатысты сүнниттердің көзқарасы. Демократияға қатысты шииттердің көзқарасы. Философиялық көзқарас. Исламдық демократия тәжірибеде. Исламдық демократиялық партиялар.

8. Исламдық радикализм және қазіргі заманғы терроризм проблемасы . «Исламдық радикализм» түсінігі. Радикалды ұйымдардың әлемде қалыптасуы. «Терроризм» ұғымы. Террористік ұйымдармен күрес.

9 Шығыстағы саяси процестердің ерекшеліктері. Постколониалды Шығыстағы билік пен саясат. Дәстүршілдік мұрасы. Шығыс елдеріндегі колониализм және капитализмнің дамуы. «Шығыс қанаушылығы» ұғымы. «Парламенттік авторитаризм», «авторитарлы демократия» ұғымы.

10 Жапонияның саяси жүйесі және саяси мәдениеті. Жапонияның саяси жүйесі. Жапонияның заңдық билігінің құрылымы. Орындау билігінің қалыптасуы. Саяси партиялар және оның құрылымы. Жапонияның дәстүрлі мәдениеті.

11 ҚХР-дың және Тайваньның саяси жүйесі және саяси мәдениеті салыстырмалы болашақ болжамында. Тарихи дамудың әлеуметтік-психологиялық аспектілері және дәстүрлі саяси мәдениеттің қазіргі заман институттарына әсері. Қытайлықтардың "ұлттық мінезінің" ескішіл белгілері: конфуцишілдік авторитаризм, шаңырақ және тайпа культі, иерархияны қабылдау, әлеуметтік тәуелділіктің табиғи арнасына бағытталу. Ымырашылдық және гармония, бейімделу – қытайлық "стереотипті бихевиоризмнің" өзегі. Қытай ведомстволарындағы партикулярлы қарым-қатынастар ("гуаньси") және тік байланыстардың басым болуы. "Стратегемді" саясаттың ерекше типі. Саяси күресте персонификацияның және "иілгіш" мінездің жоғарғы дәрежесі. Қытай басшыларының саяси өзрегуіндегі сыртқы индикаторлары. Патернализм және непотизм орны.

12 Үндістанның саяси жүйесі мен саяси мәдениеті. Үндістанның сақталуының факторы ретіндегі дәстүрлі құрылымының ерекшеліктері және демократиялық жүйенің қалыптасуындағы колонизаторлардың ролі.

Үндістанның демократиялық жүйесінің қалыптасуындағы өзіне тән шарттары: экономикалық артта қалу, дәстүрлі институттардың сақталуы (каста, қауым, үлкен отбасы, кландар), халықтың басым көпшілігінің сауатсыздығы, кедейлік, тереңнене бой алдырған діни сенім. Үндістандағы азаматтық қоғам туралы пікірталас.

13 Орта Азиядағы мұсылман елдерінің саяси жүйесі және асыи мәдениеті. Үндістандағы саясат тарихы мен мәдениетіндегі исламның алатын орны. Мұсылмандық саяси өзіндік сананың қалыптасуы мен Пәкістанның құрылуы жолындағы күрес. Пәкістан мен Бангладештегі саяси жүйенің ерекшеліктері.

Авторитаризм Пәкістан мен Бангладештегі саяси құрылымның дәстүрлі белгісі ретінде. Жоғарғы азаматтық бюрократия мен әскерилердің басымдылық ролі (генералитет). Демократизация жасау талпыныстары, республикалық конституциялар, билікті бөлу принциптерінің іске асуы. Пәкістан мен Бангладештегі әскери, әскери-бюрократиялық,

демократиялық тәртіптің ауысуы. Пәкістанның мұсылмандық ұлтшылдық және ресми идеологиясы. Пәкістан конституциясындағы исламның ролі. 1970-90 жылдардағы саяси жүйенің исламизациясы. Діни партиялардың және ұйымдардың ықпалы. Радикалды исламның (исламизм) ролі, оның терроризммен ауғандық талибан қозғалысымен, кашмирлік жікшілдермен байланысы. Бангладештік ұлтшылдық және исламның елдің саяси жүйесіндегі ролі. а в политической системе страны. 1990 жылдардағы Исламдық идеологияның күшеюі және ислам партияларының ықпалының күшеюі. Саяси мәдениеттің өзіндік ерекшеліктері. Пәкістан мен Бангладеш халықтарының діни құрылымы.

14 Қазіргі заманғы араб елдерінің мемлекеттік- саяси құрылымдары. Араб елдерінің саяси мәдениеті. Араб елдерінің саяси өміріндегі дәстүрдің алатын орны. Араб елдерінің мемлекеттік жүйесіндегі ерекшеліктер. Екінші дүниежүзілік соғыстан кейінгі араб елдерінің конституциялық дамуы. Араб елдерінің этноконфессионалды топтары.

15 Израильдің саяси жүйесі мен саяси мәдениетінің ерекшеліктері. Израиль осы мемлекеттің саяси мәдениетінің қалыптасуындағы көшпелі қоғамның бейнесі ретінде. Мемлекеттің этноконфессионалды мінезі мен демократиялық жүйенің арасындағы қарама –қайшылық. Израильдегі авторитаризм элементтері және оның пайда болу себептері.

Ұлттың жинақталу және иммигранттардың сіңісу проблемалары. "Балқыту қазанының". теориясы. Бұрынғы Кеңес одағынан келгендер және олардың қазіргі Израильдегі жағдайы. Аз ұлт өкілдерінің мемлекет жүйесіндегі орны мен ролі. Израильдегі діннің ролі ұлттық бірегейліктің негізгі факторы ретіндегі ролі.

Мемлекеттік жүйенің қызметі мен негізгі саяси партиялар. Саяси партиялар және олардың дүниеге келуі, дамуы, және саяси шешімдерге ықпалы.

16 Орта Шығыс елдерінің саяси жүйесінің ерекшеліктері және саяси мәдениеті. Орта Шығыс елдеріндегі дәстүрлі шығыс қоғамдарының реформациялану нәтижелері. Ирандағы "Ақ төңкеріс", Ауғанстандағы "билеудегі экономика" саясаты, Түркиядағы этатизм саясаты. Батыстың осы процестерге ықпалы. "Ислам ренессансының" себептері. Ирандағы ислам төңкерісі, өкімет басына ауған исламистерінің келуі, түрік исламистерінің билік үшін күресі.

Орта Шығыс елдеріндегі көшбасшыларының еңбектеріндегі исламдық биліктің өзектілігі турасында. "Велаяте факих" концепциясы Р.Хомейнидің еңбектерінде. "Әлеуметтік экономика" концепциясын дәріптеген Н.Эрбакан жайында.

Ислам билік құрған кезеңдердегі Орта Шығыс елдерінің әлеуметтік-саяси және экономикалық дамуы. Орта Шығыс елдерінің саяси жүйесі және саяси мәдениеті.

17 Орта Шығыс елдерінің саяси жүйесі және саяси мәдениеті. Кеңес үкіметінің ыдырауынан акейінгі ұлттық бірегейлікті іздестіру бағыты және Орта Азиядағы өзіндік мемлекет құру құрылымының басталуы. Совет кезеңіндегі саяси мұрагерлік, қазіргі басшылардың қолдануы.

Дәстүрлі және дәстүрден тыс ислам. Саяси исламның беку себептері және оның қоғамға ықпалы. Орта Азиядағы этникалық құрылым және оның өзгешеліктері. Аймақтардағы мемлекеттердің дамуына Шығыс пен Батыстың ықпалы. Негізгі саяси институттар және олардың саяси тәртіптерінің ерекшеліктері.

18 Қазіргі заман қақтығыстарының ерекшеліктері мен этникалық факторлардың ықпалы. Саясаттағы қақтығыс ұғымы. Шығыс елдеріндегі этнос және этникалық топтар. Мемлекеттің ішкі сыртқы саясатының қалыптасуындағы этникалық фактордың әсері. Этникалық қақтығыстардың проблемалары және оны реттеудің жолдары.

19 Палестина-израиль қақтығысы: тарихы және динамикасы. Палестина-израиль қақтығысының туындауы. БҰҰ резолюциясы. Палестина-израиль қақтығысын шешудегі ірі державалардың ролі. Араб-израиль соғыстары. Таяу Шығыс жағдайын реттеудегі араб елдерінің ролі.

20 Кашмир проблемасы: тарихы мен қазіргі заман бет бейнесі. 1947 ж Кашмир мәселесінің туындауы. Алғашқы үнді-пакистан соғысы. Екінші үнді-пакистан соғысы. Үшінші үнді-пакистан соғысы. Джамму мен Кашмирдегі көтерілістер. Сиачен қақтығысы. Каргиль соғысы.

«ШЫҒЫС ӨРКЕНИЕТІНДЕГІ ДӘСТҮРШІЛДІК ЖӘНЕ ЖАҢАШЫЛДЫҚ» ПӘНІ

1. «Шығыс өркениетіндегі дәстүршілдік және жаңашылдық» пәнінің мақсаты мен міндеттері. Дәстүр мен дәстүршілдік туралы жалпы түсінік
2. Шығыс қоғамының дамуындағы дәстүрлер мен заманауи беталыстардың теориялық және методологиялық мәселелері. Шығыс өркениетінің дәстүршілдігі туралы теориялық мәселелер
3. Шығыстық өркениеттер және оның дәстүрлі негіздері. Қоғам дамуындағы дәстүршілдіктің алатын орны.
4. Шығыс халықтарының салт-дәстүрінің ортақтығы мен өзгешеліктері. Шығыс өркениетіндегі мәдениеттің дәстүршілдік сипаттары.
5. Шығыстың ежелгі дәстүрлі қоғамы және оның сипаттары. Қазіргі Шығыс қоғамының саяси билігіндегі дәстүршілдік көріністер. Шығыстың рухани өміріндегі дәстүрлі өркениеттің сақталу негіздері
6. Шығыс елдеріндегі жаңғыру немесе модернизацияның басталу кезеңдері. Отаршылдық кезеңіндегі Шығыстағы жаңару үрдісінің ерешеліктері
7. Шығыс елдеріндегі экономика саласындағы жаңару үрдістері және оның көріністері. Модернизациялық үрдістің шығыс елдеріндегі даму кезеңдері. Шығыс қоғамының экономикасы мен шаруашылығын дамытудағы модернизацияның маңызы
8. Жаңғыру үрдісінің шығыс қоғамының мемлекеттік құрылымы мен саяси жүйесіндегі сипаттары. Модернизация үрдісінің шығыстық сипаттары
9. Қиыр Шығыс елдерінің жаңғыру үрдісінің жетістіктері. Шығыс әлеміндегі жаңару үрдісінің сипаты мен салдарлары. Ғылым мен білімнің модернизацияға қосқан үлесі
10. Қазіргі кезеңдегі Шығыс елдерінің рухани өміріндегі жаңару үрдісінің сипаттары. Шығыс елдеріндегі ұлттық бірегейлікті ұстану жолдары
11. Модернизациялық үрдістің жаңа кезеңі. Шығыс өркениеттері: дәстүршілдіктен алшақтау және жаңару үрдісіне бетбұрыс. Модернизация мен дәстүршілдіктің үйлесімділігі
12. Дәстүрлі қоғам мен заманауи қоғамының үйлесімділігінің ерекшеліктері. Шығыс елдерінің заманауи ақпарат саласындағы модернизациялық өзгерістерінің дәстүрлі қоғам сипатын өзгертуі.
13. Шығыс елдеріндегі мәдениет пен ғылым саласындағы модернизациялық үрдістердің дәстүрлі рухани өмірге әсері. Шығыс елдеріндегі мәдениет пен ғылым саласындағы модернизациялық үрдістердің дәстүрлі рухани өмірге әсері.
14. Қала мен ауыл өміріндегі дәстүршілдік пен модернизацияның көріністері. Шығыс елдерінің ақпараттық жүйесіне модернизацияның әсері
15. «Батыстық және шығыстық либералдық демократияның өзіндік ерекшеліктері. Саяси жүйені, әлеуметтік құрылымды реформалау жұмыстары және шығыстық демократияның көріністері.
16. Жаһандану заманындағы шығыс қоғамының бейнесінің өзгеру үрдістері. Шығыс елдеріндегі модернизация үрдісінің негізгі қорытындылары.

5. Ұсынылатын әдебиеттер тізімі

Негізгі:

1. Кузьмин С.Е. Учебник арабского языка М., 2001.
2. Шагаль В.Э., Мерекин М.Н., Забиров Ф.С. Учебник арабского языка. М., 1983.
3. Чернов П.В. Учебник арабского языка. М., 1987.
4. Торкунов А.В., Тюлин И.Г., Мельвиль А.Ю. и др. Современные международные отношения и мировая политика: учебник для вузов, 2004.
5. Еремин В.Н. Политическая система современного японского общества М., 1993.
6. Егоров К.Л. Китайская Народная Республика: политическая система и политическая динамика. М., 1993.
7. Л.И.Сосковец Социально-политическая система КНР. Учебное пособие.Томск 2008.
8. П.С. Шараев Социально-политические системы государств корейского полуострова. Учебное пособие.Томск 2009.
9. История Востока в 6 томах. М., 1999-2006
- 10.История Японии.т.1-2 М., 1999.
- 11.История Индии. М.,1986.
- 12.История Ирана. М., 1987.
- 13.История Китая. М., 1998.
- 14.Политическая история государств стран Азии и Африки. т. 1,2. М., 1996.
- 15.Политическая культура стран Азии и Африки. М., 1996.

Қосымша:

- 1.Чернов П.В. Справочник по грамматике арабского литературного языка. М., 1995.
- 2.Гранде Б.М. Курс грамматики в сравнительно-историческом освещении. М., 1998.
- 3.Гранде Б.М. Введение в сравнительное изучение семитских языков. М., 1998.
- 4.Юшманов Н.В. Грамматика литературного арабского языка. Л., 1928.
- 5.Боднар С.Н. Арабский язык. Жанр коммерческих, деловых бумаг и их языковая специфика. М.. 2002.
- 6.Майбуров Н.А. Читаем и переводим арабскую газету. М., 2001.
- 7.Майбуров Н.А., Финкельберг Н.Ф. Начальный курс общего перевода. Арабский язык. М., 1973.
- 8.Ислам и политика. М., 2001.
- 9.Ислам и проблемы межцивилизационного взаимодействия. Под ред. Смилявской С.М. М., 1992.
10. Ефимова Л.М. Современный ислам и политика на Зарубежном Востоке. М., 1986.
11. Борисов А.Б. Роль ислама во внутренней и внешней политике Египта в XX веке. М., 1991.
12. Арабский Восток: ислам и реформы. М.,2000.
13. Александров И.А. Монархии Персидского Залива : этап модернизации.
14. Ислам и современные международные отношения. М., 2001.
15. Восточный мир: опыты общественной трансформации. М..2001.
16. Ислам и экстремизм на Ближнем Востоке. М. 2001.
17. Угроза ислама или угроза исламу? М. 2001.
18. Ближневосточное урегулирование: проблемы и перспективы. М. 1998.
19. Дмитриев Е.Д. Палестинская трагедия. М., 1986.
20. Примаков Е.М. Анатомия ближневосточного конфликта М., 1978.
21. Иран: ислам и власть М., 2001.
22. Турция между Европой и Азией. М.,2001.
23. Панарин А.С. Политология: о мире политики на Востоке и на Западе. М., 1998.
24. Политическая культура стран Азии и Африки М., 1996
25. Прусаускас А.А. Этнос, политика и государство в современной Индии.М.,1990.
26. Шерковина Р.И. Политические партии и политическая борьба в Пакистане. М.,1983.
27. Гейзель З. Политические структуры государства Израиль. М.,2001.

28. Многомерные границы Центральной Азии. М., 2000.
29. Руби А. Палестинский марафон. М., 2001.
30. Курдская проблема. Международный аспект. М., 2001.
31. Толмачева Е.Г. Копты: Египет без фараонов. М., 2003.
32. Маркарян Р.В. Зона Персидского залива. Проблемы, перспективы. М., 1986.
33. Ниязматов Ш.А. Ирано-иракский конфликт. Исторический очерк. М., 1989.
34. Клюев Б.И. Религия и конфликт в Индии. М., 2002.
35. Шаумян Т.Л. Кто и почему воюет в Кашмире? М., 1999.
36. Москаленко В.Н. Проблемы современного Пакистана. М., 1970.
37. Ближний Восток: проблемы региональной безопасности (Сборник статей). М., 2000.
38. Васильев А.В. Россия на Ближнем и Среднем Востоке: от мессианства к прагматизму. М., 1993.
39. Дипломатический словарь. Т.1-3. М., 1984-1986.
40. Егорин А.З. История Ливии. XX век. М., 1999.
41. Закария М.Г., Яковлев А.И. Нефтяные монархии Аравии на пороге XXI века. М., 1998.
42. «Исламский фактор» в международных отношениях в Азии. М., 1987.
43. Кальвокоресси П. Мировая политика после 1945 года. М., 2001.
44. Ковтунов А.Г. Проблемы интеграции стран Магриба. М., 1998.
45. Ланда Р.Г. История Алжира. XX век. М., 1999.
46. Мальцев Ю. Страны Магриба в региональной и мировой политике. М., 1994.
47. Мелкумян Е.С. ССАГПЗ в глобальных и региональных процессах М., 1999.
48. Международные отношения на Ближнем и Среднем Востоке и политика России на рубеже XXI века. М., 2000.
49. Перес Ш. Новый Ближний Восток. М., 1998.
50. Региональные конфликты в Азии и Северной Африке. М., 1998.
51. Сергеев М.С. История Марокко. XX век. М., 2001.
52. Современная Саудовская Аравия. М., 1998.
53. Абдалла Ибн Абдель Азиз- монарх де – факто. Хитросплетения власти в Саудовской Аравии.- Независимая газета. 5.10.2000.
54. Азимов А. Некоторые новые тенденции модернизации ислама//Среднеазиатские университетские труды №690. Ташкент, 1983.
55. Александров И.А. Монархии Персидского залива: этап модернизации. М., 2000.
56. Александров И.А., Наумкин В.В. Королевство Саудовская Аравия прошлое и настоящее. М., 1999.
57. Арабский мир. Три десятилетия независимого развития. М., 1990.
58. Борисов А.Б. Организация исламской конференции: политические аспекты деятельности.- Народы Азии и Африки. 1983. №4.
59. Жданов Н.В., Игнатенко А.А. Ислам на пороге XXI века. М., 1989.
60. Ислам в современной политике стран Востока (конец 70- х-начало 80-х годов XXв.). М., 1986.
61. Исламский фактор в международных отношениях в Азии (сборник статей). М., 1987.
62. Мелкумян Е.С. ССАГПЗ в глобальных и региональных процессах, М., 1999.
63. Особенности модернизации на мусульманском Востоке. М., 1997.
64. Альтернативные пути к цивилизации, М., 2000
65. История, культура, цивилизация. М., 1998
66. Особенности модернизации на мусульманском Востоке. Опыт Турции, Ирана, Афганистана, Пакистана. М., 1997.
67. Глобализация и поиски национальной идентичности в странах Востока. М., МГИМО, 1999
68. Саркисов К.О. Неоконсерватизм и теория "третьего пути": японский контекст. / Япония 2000: консерватизм и традиционализм. М., 2000
69. Зубов А.Б. Парламентская демократия и политическая традиция Востока. М., 1990
70. Александров И.А. Монархии Персидского Залива: этап модернизации. М., 2000

71. Дружиловский С.Б. Проблемы противостояния исламского общества западному влиянию на примере стран Среднего Востока (Иран, Афганистан, Турция. - Глобализация и поиск национальной идентичности в странах Среднего востока. М., МГИМО, 1999
72. Республика Корея: опыт модернизации. М., 1996
73. Сравнительное изучение цивилизаций мира. М., 2000
74. Мальцев А. Модернизационная парадигма: теоретические подходы и исторический опыт // Мировая Экономика и Международные Отношения. – 2012. – № 4. – С. 105-108.
- Интернет-ресурстары:**
Huntington, SP. Political Order in Changing Society. New Haven and London; Yale University Press, 1968. // http://projects.iq.harvard.edu/gov2126/files/huntington_political_order_changing_soc.pdf
75. Смирнов Д.А. Идеиные истоки и эволюция теории модернизации КНР // <http://www.tellur.ru/~historia/archive/07/smironov.htm>
76. Huntington, SP. Political Order in Changing Society. New Haven and London; Yale University Press, 1968. // http://projects.iq.harvard.edu/gov2126/files/huntington_political_order_changing_soc.pdf
77. LI Hongtu China's modernization: a historical survey http://w1.ens-lyon.fr/colloques/chine2004/china_modernization.html

КЕШЕНДІ ЕМТИХАНДЫ БАҒАЛАУ ШКАЛАСЫ

Әріптік жүйе бойынша баға	Балдардың сандық баламасы	%-дық белгіленуі	Дәстүрлі жүйе бойынша бағалау
A	4,0	95-100	Өте жақсы
A-	3,67	90-94	
B+	3,33	85-89	жақсы
B	3,0	80-84	
B-	2,67	75-79	
C+	2,33	70-74	Қанағаттанарлық
C	2,0	65-69	
C-	1,67	60-64	
D+	1,33	55-59	
D-	1,0	50-54	Қанағаттанарлықсыз
F	0	0-49	

"А" - өте жақсы: Шығыстану ғылымының даму кезеңдерін және ғылым эволюциясындағы парадигмалардың ауысуын, мәселелерін толық түсінуін көрсету; Дүние жүзілік және Отандық шетел тілін оқыту әдістемесінің негізгі принциптері, бағыттары мен идеяларын және әдебиетті оқытуда әдеби жаңаша әдістерді қолдануға қабілеттігін көрсету; Оқытылатын шет тілінің және әдебиетінің негізгі даму кезеңдері мен оқыған тіліне қатысты елдердің социомәдени жағдайын түсінуі және әдеби мәтіндерге сараптама жасай алу қабілетін көрсету; Тілдік ортада еркін тілдік қарым-қатынас жасауға қабілетті екенін көрсету; Шығыстану ғылымының түрлі ғылыми теориялары мен идеяларын сыни талдау, бағалау және салыстыру; жүйелі жолмен алынған және ғылыми саланың немесе кәсіби қызмет саласының қазіргі жай-күйін көрсететін ғылыми білімнің елеулі көлемінің болуын көрсету; тиісті ғылыми саланың өзекті бағыттары бойынша жаңа білім немесе практикалық қосымшалар жасау үшін жобаларды әзірлеу және жүзеге асыру және пайда болған күтпеген проблемалық жағдайлар аясында жобаларды бейімдеу қабілеті.

Сұрақтың мәні бойынша толық жауап қажетті формулалармен, кестелермен, суреттермен және олардың түсіндірмелерімен берілуі тиіс. Оқу материалын толық жүйелі білу және баяндау, қарастырылатын тақырыптың негіздері мен детальдарын сипаттау, мәселенің мәні бойынша қателердің болмауы.

"В" - жақсы: сұрақтардың, үрдістердің, идеялардың және процестердің айтарлықтай түсінігін көрсету керек, – жаңа идеяларды, тәсілдерді және әдістерді құруға елеулі үлес қоса отырып, жоғары деңгейде одан әрі теориялық және/немесе қолданбалы ғылыми зерттеулер мен әзірлемелерді жүзеге асыра білу керек; шешендік өнер және диссертациялық жұмысты қорғауда, шығыстану саласы бойынша халықаралық ғылыми форумдарда, конференциялар мен семинарларда көпшілік алдында сөз сөйлеу дағдысының болуы керек.; күрделі және күтпеген кәсіби жағдайларда жеке жауапкершілік пен елеулі дербес бастаманы талап ететін салаларда жұмысқа орналасу үшін қажетті жеке қасиеттер мен жүйелі дағдыларға ие болу.

Сұрақтың мәні бойынша ішінара (немесе беттік) жауап, Елеулі қатесіз; мәселенің мәні бойынша жауап, бірақ елеулі қателіктермен немесе қажетті формулалар, графиктер, суреттер және олардың түсіндірмелері жоқ. Бағдарламалық материалдың көп бөлігін саналы түрде баяндау, елеусіз қателіктердің болуы.

"С" - қанағаттанарлық: жауаптар шығыстану саласы бойынша қабылданған білімді, сондай-ақ саяси және шығыс тілін зерделеудің әртүрлі Жалпы ғылыми және нақты-ғылыми тәсілдері мен әдістерінің мәселелерін түсінбеуі туралы куәландырады. Зерттеу және практикалық жұмыстарды оңайлату үшін ақпараттық технологияларды пайдалану, антропогендік процестерден туындаған мәселелерді талдай алмау, шешу жолдарын іздеу, кешенді басқару және өзгерістерді бақылау, қорытынды жасау дағдылары ғана бар.

Жауап толық емес (30%) көптеген елеулі қателіктері бар материалды баяндау (жауап бар, бірақ мәселенің мәні бойынша емес, яғни пән бағдарламасының басқа мәселесі бойынша жауап).

"D" - қанағаттанарлықсыз: жауаптан бас тарту немесе жауаптар проблеманы түсінудің толық жоқтығын куәландырады. Шығыс тілін оқытудың жаңа әдістері, проблемалары, проблемаларымен байланысты идеялар мен ойларды түсіну және пайдалану.

Емтихан билетінің сұрағына әрбір жауап 100 баллдық шкала бойынша бағаланады. Кешенді емтихан үшін қорытынды баға барлық жауаптар үшін орташа арифметикалық баға ретінде шығарылады.

Емтихан комиссиясы магистранттардың жауаптарын талқылауды және түпкілікті бағалауды жабық отырыста өткізеді, қорытынды бағаны – баллмен көрсетілген "өте жақсы", "Жақсы", "Қанағаттанарлық", "Қанағаттанарлықсыз" анықтайды.

Бағалау белгіленген тәртіппен мемлекеттік аттестаттау комиссиясы отырысының хаттамалары ресімделгеннен кейін сол күні жарияланады.